

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2022

UTAJÄRVEN KUNTA

Sisällys

1. Tarkastuksen ja arvioinnin toteutus	3
1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät	3
1.2. Tarkastuslautakunnan kokoonpano	3
1.3. Arviointikertomuksen toteutustapa	4
2. Vuoden 2021 arviointikertomuksen käsittely	5
3. Talouden toteutumisen arviointi.....	6
3.1. Kattamaton alijäämä.....	6
3.2. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	6
3.3. Investoinnit	9
4. Arvio valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta	10
4.1. Toimielinten vuositavoitteiden toteutumisen arviointi	10
4.2. Kuntakonsernin tavoitteet ja ohjaus	16
5. Henkilöstö	18
6. Tarkastuslautakunnan vuoden 2022 havaintojen ja arviointien yhteenveto.....	19

1. Tarkastuksen ja arvioinnin toteutus

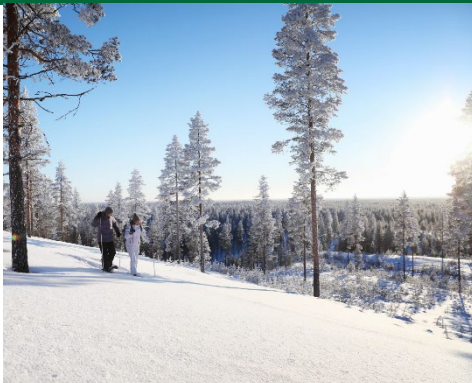
1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

1.2. Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 2021–2025

<i>Jäsen</i>	<i>Varajäsen</i>	
Jaakko Rikkola (pj)	Kaisu Isola	
Ahti Moilanen (vpj)	Riikka Juntunen	
Sinikka Hämälä	Kirsi Kumpulainen	
Eero Väisänen	Leo Saarenpää	
Maija Koistinen	Jari Aitta	

Tarkastuslautakunnan jäsenten esteellisyydet:

Ahti Moilanen – Utajärven Yrityspuisto Oy, hallituksen jäsen

Maija Koistinen – Utajärven Yrityspuisto Oy, hallituksen varajäsen

Jari Aitta – Kiinteistö Oy Järvenneito, hallituksen puheenjohtaja ja Kiinteistö Oy Mäyrä, hallituksen puheenjohtaja

Kirsi Kumpulainen – Kiinteistö Oy Järvenneito, hallituksen jäsen ja Kiinteistö Oy Mäyrä, hallituksen jäsen

Sinikka Hämälä – Kiinteistö Oy Järvenneito, hallituksen jäsen (15.5.2022 saakka)

Tarkastuslautakunnan esittelijöinä toimivat puheenjohtaja varsinaisten päätöksiä osalta, tilintarkastaja tilintarkastusasioiden osalta ja sihteeri teknisten kokousasioiden osalta. Sihteerinä on toiminut Eeva-Kaisa Karhu. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimii KHT, JHT Tiina Mikkonen-Brännkärr. Tarkastuslautakunta on tilikaudella seurannut tilintarkastajan työn edistymistä ja saanut selvityksen tilikauden 2022 tarkastuksen tuloksista. Lautakunta käsitteli ja vei valtuustolle tiedoksi sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

1.3. Arviointikertomuksen toteutustapa

Tarkastuslautakunta kokoontui syyskauden 2022 aikana kolme kertaa sekä kevätkauden 2023 aikana viisi kertaa.

Tarkastuslautakunnan työ perustuu valtuustokauden mittaiseen arviointisuunnitelmaan, joka on esitelty valtuustolle. Arviointisuunnitelmaan perustuen on laadittu työohjelma vuodelle 2022. Arviointi on edennyt työohjelman mukaisesti. Tarkastuslautakunta tutustui arviointivuoden aikana palvelujen järjestämiseen ja sai selvityksen seuraavista osa-alueista:

<i>Kokous-pvm</i>	<i>Käsitellyt aiheet</i>
16.9.2022	<ul style="list-style-type: none">• Kunnan toiminnan yleiskatsaus• Tarkastuslautakunnan työohjelma• Tilintarkastuksen työohjelma• Sidonnaisuusilmoitukset

21.10.2022	<ul style="list-style-type: none"> • Elinympäristöpalvelut - investoinnit • Elinvoimapalvelut • Sidonnaisuusilmoitukset
18.11.2022	<ul style="list-style-type: none"> • Oulunkaaren kuntayhtymä • Sosiaali- ja terveystieteiden esittely (kunta) • Hyvinvointialueelle siirtyminen (kunta) • Työllisyyspalvelut • Maahanmuuttajatyö
20.1.2023	<ul style="list-style-type: none"> • Kasvatus- ja hyvinvointipalvelut (koulu, hyvinvointipalvelut)
24.2.2023	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnan toiminnan yleiskuvaus • Hallintopalvelut (talous, sisäinen valvonta ja riskienhallinta) • Tytäryhtiöiden tilinpäätökset • Tilintarkastajan väliraportti
21.4.2023	<ul style="list-style-type: none"> • Tilinpäätöksen 2022 esittely • Kunnanjohtajan ajankohtaiskatsaus • Arviointikertomuksen valmistelu
5.5.2022	<ul style="list-style-type: none"> • Arviointikertomuksen valmistelu
12.5.2022	<ul style="list-style-type: none"> • Tilintarkastajan loppuraportti • Tilintarkastuskertomuksen käsittely • Arviointikertomuksen hyväksyminen

2. Vuoden 2021 arviointikertomuksen käsittely

Valtuusto merkitsi tarkastuslautakunnan esityksen mukaan arviointikertomuksen vuodelta 2021 tiedoksi kokouksessaan 22.06.2022 § 41. Kuntalain 121 §:n mukaan kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Arviointikertomus ei ole antanut aihetta lausunnon antamiseen.

3. Talouden toteutumisen arviointi

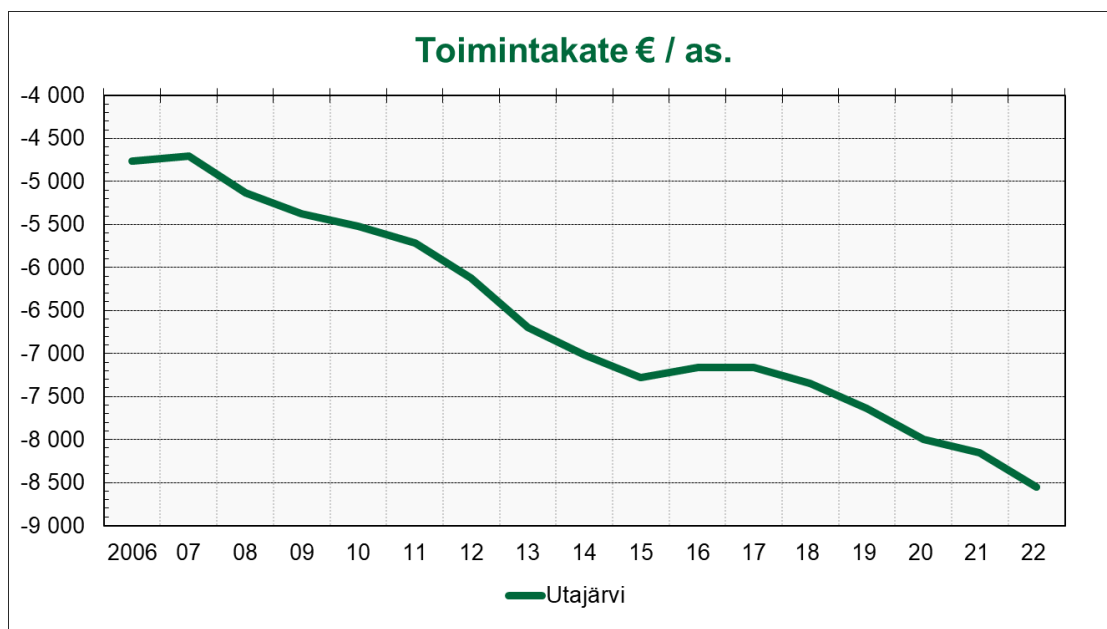
3.1. Kattamaton alijäämä

Kuntalain 110 § mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Kunnan taseessa ei ole kattamatonta alijäämää 31.12.2022 tilinpäätöksessä. Myös kuntakonsernin kertynyt jäämä on positiivinen.

3.2. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

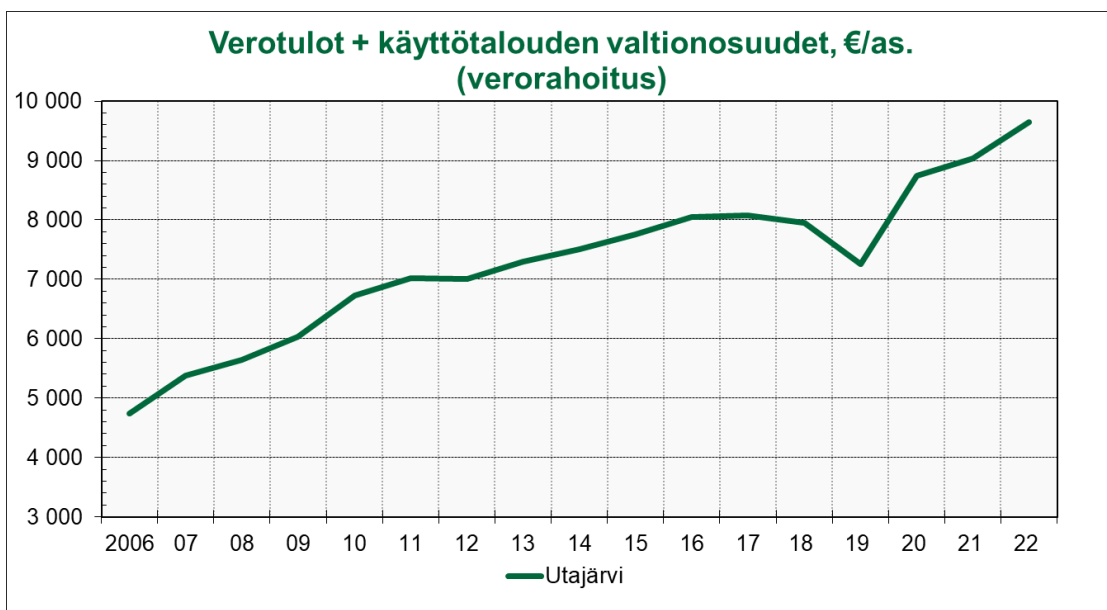
Toimintakate kuvaa toimintakulujen ja -tuottojen välistä erotusta, joka kunnallistaloudessa on aina miinusmerkkinen, koska verotulot ja valtionosuudet esitetään tuloslaskelmassa vasta toimintakatteen jälkeen. Toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verorahoituksella (verotulot ja valtionosuudet). Alla olevassa kuviossa tarkastellaan toimintakatteen kehitystä 2006–2022.

Kuvio 1: Toimintakatteen kehitys asukasta kohden vuosina 2006–2022

Vuoden 2022 tilinpäätöksen toimintakate heikkeni 0,65 milj. euroa, mutta toteutui kuitenkin 1,0 milj. euroa lopullista talousarviota parempana. Toimintatuottoja tilikaudelta kertyi 5,6 milj. euroa ja toimintakuluja 27,2 milj. euroa (ulk/sis, 26, milj. euroa v. 2021). Toimintatuotot ylittivät talousarvion 9,3 %, kun toimintakulut taas toteutuivat 1,9 % arvioitua pienempinä. Toimintatuottojen puolella talousarvioeristä maksutuotot jäivät budjetoidusta summasta, kun toimintakulujen puolella budjetin ylitti muut toimintakulut 35.400 eurolla.

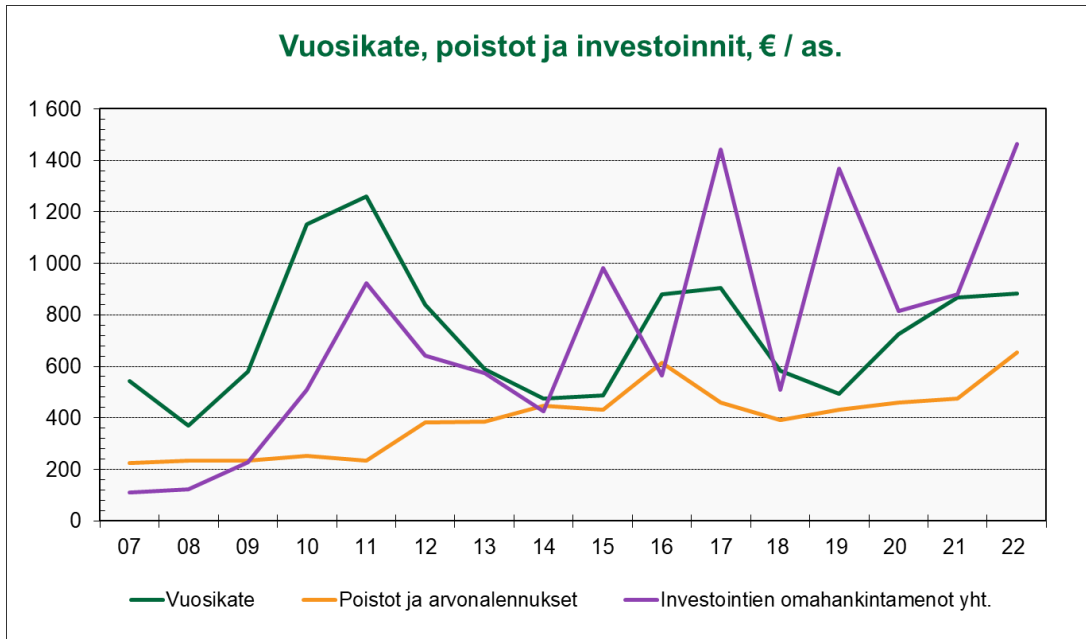
Verotulot asukasta kohden kasvoivat tilikaudella 3,0 % ja asukaskohtaiset valtionosuudet 2,9 %.

Kuvio 2: Verotulojen ja valtionosuuksien kehitys asukasta kohden 2006–2022

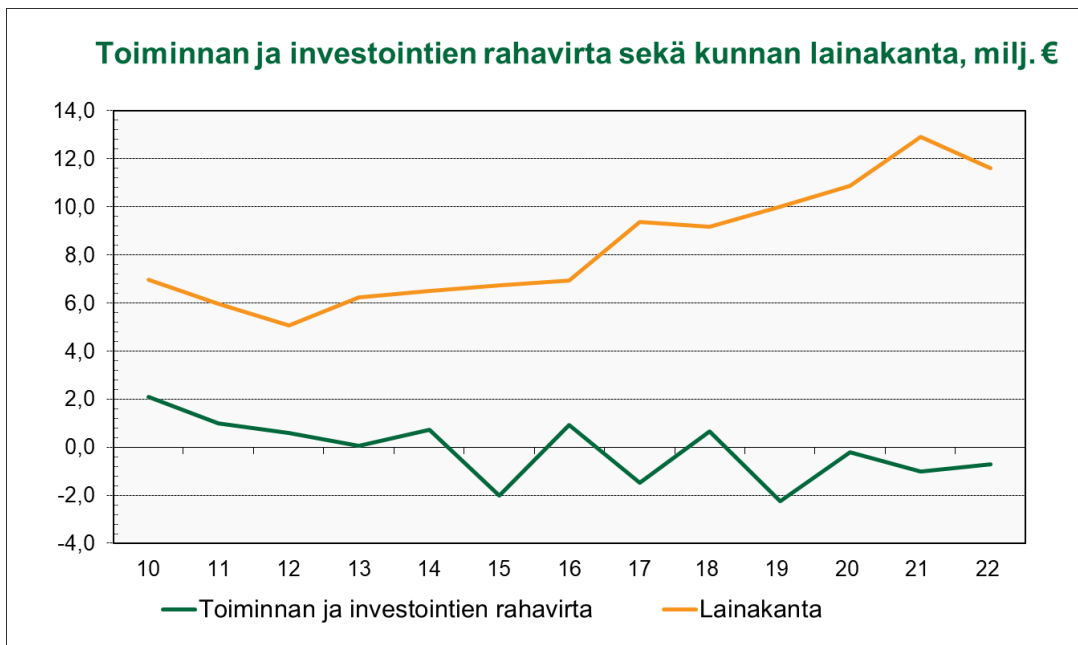
Verotulojen kertymä 11,7 milj. euroa oli 0,54 milj. euroa edellisvuotta suurempi (11,1 milj. euroa). Valtionosuuksia kertyi edellisvuotta 0,6 milj. euroa enemmän eli 12,6 milj. euroa. Kokonaisuutena verorahoituksen positiivista kehitystä oli 4,8 %.

Vuosikate osoittaa kunnan tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoitukseen ja lainanlyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Seuraavassa kuviossa esitetään, miten vuosikate on kattanut poistot vuodesta 2006 lähtien. Vuonna 2022 vuosikate asukasta kohden oli 822 euroa, joka kattoi poistot 161 %. Investointien omarahoitusosuus asukasta kohden oli 1.464 euroa.

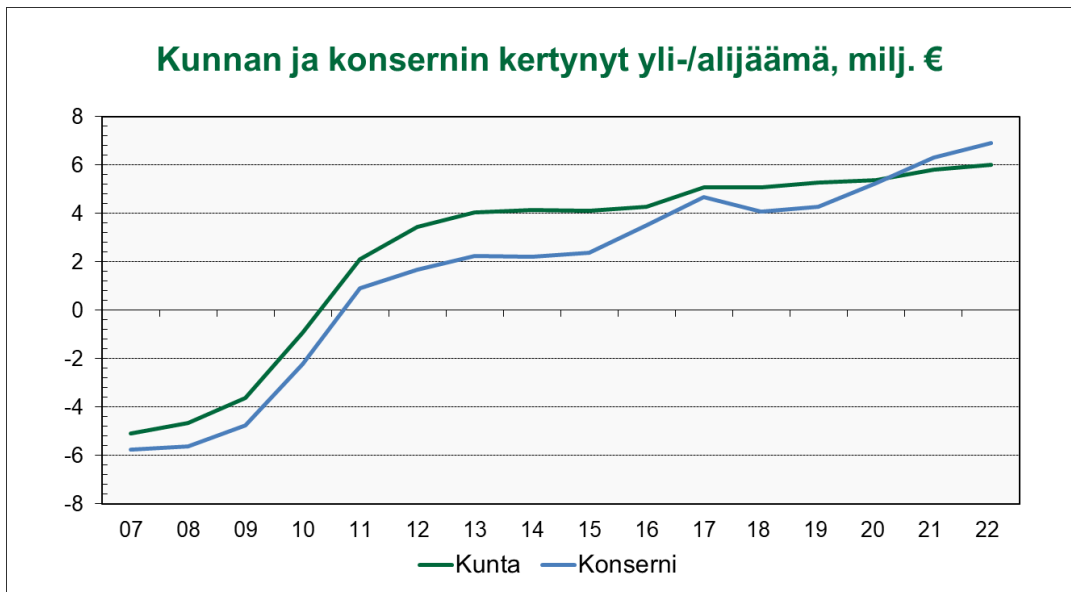
Kuvio 3: Kunnan vuosikate, nettoinvestoinnit ja poistot asukasta kohden 2006–2022

Emokunnan osalta asukasta kohden laskettu lainakanta aleni 9,8 % ja lainaa oli vuoden lopussa yhteensä 4.598 euroa/asukas. Koko kuntakonsernin lainamäärä/asukas kasvoi 9.119 euroon, kasvua 8,6 %.

Kuvio 4: Toiminnan ja investointien rahavirran ja lainakannan kehitys kunnassa 2006–2022

Tilinpäätöksen mukaan vuoden 2022 tuloslaskelma osoittaa kunnan ylijäämäksi 190.646 euroa (konsernin ylijäämä 580.876 euroa), joka kirjataan taseen omaan pääomaan. Kunnan ylijäämän kertymä on nyt 6,0 milj. euroa ja konsernilla 6,9 milj. euroa.

Kuvio 5: Kunnan ja kuntakonsernin kumulatiivinen yli-/alijäämä 2006–2022

Tarkastuslautakunta toteaa yhteenvetona taloudellisesta tilanteesta, että asetettujen tavoitteiden raamissa on pysytty ja ylijäämää kertyi 0,6 milj. euroa budjetoitua enemmän. Tällä hetkellä taloudellinen tilanne on hyvä, mutta tarkastuslautakunta toteaa, että haasteena ovat verorahoituksen epävarmuus, Ukrainan sodan vaikutukset, korkotason nousu sekä koronan heijastevaikutusten kustannukset. Velkamäärä on huomattava ja lainanlyhennystähtiä olisi syytä nopeuttaa.

3.3. Investoinnit

Investointeja toteutettiin vuoden 2022 aikana 1,0 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Toteutuneet investoinnit alittivat talousarvion (2,4 milj. euroa, brutto) ja siihen tehdyn lisätalousarvion (-7.841 euroa) 0,87 milj. eurolla. Investointien kokonaismäärä oli 1,5 milj. euroa.

Kunnan kiinteistökannassa on paljon elinkaaren loppupuolella olevia kiinteistöjä, jotka muodostavat taloudellisen ja toiminnallisen riskin. Tarkastuslautakunta toteaa, että kiinteistöjen osalta tehdyt pitkän tähtäimen suunnitelmat tulisi tarkentaa ja huomioida väestörakenteen muutos, kunnan kantokyky sekä toteutus- ja rahoitusvaihtoehdot.

4. Arvio valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta

4.1. Toimielinten vuositavoitteiden toteutumisen arviointi

Hallintopalvelut

Hallintopalveluiden toimintakate toteutui talousarvioon nähden 99,3 %. Toimintakate vuoden lopussa oli -1.591.685 euroa. Talousarvion toimintakate alittui 11.918 euroa. Valtuusto on myöntänyt hallintopalveluille 85 000 euron ylitysoikeuden (valt. 15.12.2022 § 87).

Utajärven talous- ja hallintopalvelut tulevat siirtymään Oulunkaaren kuntapalvelutoimistosta in-house yhtiöön. Päätös toimijasta tehtiin kevään 2022 aikana.

Lisää asukkaita

Tavoite 2022:

Mahdollistetaan etätö ja moderni asuminen maaseutumaisessa ympäristössä. Väestön keski-ikä vuonna 2035 on alle 60 vuotta. Sähköisten palveluiden ajantasaistaminen ja kehittäminen

Kuntalaiskysely palveluiden toimivuudesta kahden vuoden välein

Toteuma 2022:

Otettiin käyttöön työmatkatuen sähköinen hakemus. Toteutettiin sähköinen varausloMAKE kuntalaisille digituen varaamiseksi

Tavoite toteutui osittain

Kyselyä ei toteutettu.
Tavoite ei toteutunut

Kunnan veto- ja pitovoima

Tavoite 2022:

Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista. Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. Kehitetään kuntalaistiedottamista nykyaikaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi.

Toteuma 2022:

Teams yhteistyötilat valtuustolle, kunnanhallitukselle ja järjestöille. Käyttö vähäistä.

Tavoite toteutui

Monikanavainen päätöksenteon viestintä. Resurssipulan vuoksi loppuvuodesta keskeytynyt.

Tavoite toteutui osittain

Tarkastuslautakunta toteaa, että sähköisten palveluiden kehittämistyötä on jatkettu. Sähköinen asiointi -palvelun saaminen käyttöön on merkittävä edistysaskel kuntalaisten palvelussa.

Tarkastuslautakunta tiedustelee, miten kuntalaisten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuutta saadaan lisättyä kunnan kehittämisessä ja toimenpiteiden suunnittelussa.

Elinvoimapalvelut

Elinvoimapalveluiden toimintakate toteutui talousarvioon nähden 81 %. Toimintakate vuoden lopussa oli -623.918 euroa. Talousarvion toimintakate alittui 146.705 eurolla.

Lisää työpaikkoja

Tavoite 2022:

Edistämme yritystoimintaa luomalla edellytyksiä olemalla kumppani. Toimitaan verkostomaisesti.

Yrityspuiston toiminnan kehittäminen ja vahvistaminen kunnan kehitysyhtiönä.

Alueellinen yhteistyö Humanpolis Oy:n strategian mukaisesti

Toteuma 2022:

Edunvalvonta liikenteen osalta on onnistunut yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. Työ- ja koululaisliikenne toimii hyvin. Suunnitelma ELY:n kanssa valmistui linja-auto yhteydestä Rokualle. Käynnistyy kesällä 2023.

Tilaston mukaan alueella työssäkäyvät ovat lisääntyneet v. 2020 yht. 780-> vuosi 2021 yht. 797. Uusi saha on työllistänyt 11 henkilöä enemmän kuin vuonna 2021. Myös alihankinta on lisääntynyt. Uusia yrityksiä on tullut lisää. Tarkkaa tilastotietoa vuodelle 2022 ei ole saatavilla. Työttömyysprosentti alle pohjoispohjanmaan keskiarvon.

Tavoite yhteisöveron kasvusta ei ole toteutunut. Vuonna 2021 yhteensä 1 373.356 euroa ja vuonna 2022 yhteensä 1.317.755 euroa

Alueellinen yhteistyö toteutunut suunnitelman mukaisesti. Yhteinen aluemarkkinointi käynnistynyt vähitellen. Elinkeinotiimi järjestänyt yrityksille yhteistyössä lähikuntien kanssa mm. erilaisia tilaisuuksia ja tapahtumia. Esim. yrittäjävalmennus, hanketilaisuuksia ja rahoituskouluksia.

Tavoitteet toteutuivat pääosin

Lisää asukkaita

Tavoite 2022:

Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia. Väestön keski-ikä vuonna 2035 on alle 60 vuotta

Rakennetaan Utajärven brändiä ja markkinointia onnellisen yhteisön ympärille.

Ylläpidetään väkiluvun ja väestörakenteen myönteisen kehittymisen tueksi lapsiperhepätkettä.

Toteuma 2022:

Kunnan nettisivut: v. 2022 yht.167 849 vierailua (v.2021: 165 823) Facebook; v.2022: 31 586 (v.2021: 20 703). Facebook sivun seuraajat 1549. Instagram; v. 2022 :8150 (v.2021: 5796). Instagram sivun seuraajat 1081. Seuraajia Twitter tilillä 46. LinkedIn tili perustettu vuoden 2022 lopulla.

Tavoite toteutui

Lapsia syntynyt vuonna 2021 yhteensä 15, vuonna 2022 yhteensä 26 lasta.

Tavoite toteutui

Kunnan veto- ja pitovoima

Tavoite 2022:

Järjestetään eri väestöryhmille suunnattuja tapahtumia.

Toteuma 2022:

Säännöllinen brändityö: Facebook, Instagram, valotaulut ja radiohaastattelut teemat: Rokua, lapsiperheet ja unelmakoti. Älykylä kampanja päättyi hankkeesta vetäytymisen vuoksi. Rokua Challenge toteutui.

Viestintäsihteerin työpanos 20 % toteutui ja kulttuurituottajan 20 % työpanos toteutui. Määritellyt tehtävävastuut molempiin tehtäviin.
Tavoitteet toteutuivat pääosin.

Tarkastuslautakunta toteaa, että Utajärvi on onnistunut sähköisessä viestinnässä.

Rokuan ydinalueen kehittämisessä Yrityspuisto Oy ja Humanpolis Oy ovat keskeisessä roolissa. Tarkastuslautakunta huomioi säännöllisen linja-autoliikenteen käynnistymisen Rokualle vuorolla Oulu-Kajaani. Markkinointia on toteutettu aktiivisesti monien työkalujen ja yhteismarkkinoinnin avulla.

Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalveluiden toimintakate toteutui talousarvioon nähden 96,8 %. Toimintakate vuoden lopussa oli -12.819.743 euroa, mikä on 429.538 euroa alle talousarvion.

Lisää työpaikkoja

Tavoite 2022:

Elinkeinorakenteen monipuolistaminen. Yrityksien määrän lisääminen.

Kehitetään kunnan omia työllisyyspalveluita huomioiden hyvinvointialueen ja TE-palveluiden kuntiin siirron vaikutukset.

Toteuma 2022:

Osallistuttiin aktiivisesti verkostotyöhön.

Tavoite toteutui, mutta tavoitteen mittarille ei ole asetettu arvioperustetta

Lisää asukkaita

Tavoite 2022:

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistyminen hyvinvointikertomukseen ja kokemustietoon perustuen

Toteuma 2022:

Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä laski vuonna 2022 verrattuna edelliseen vuoteen. Järjestöjen ja seurojen kanssa on järjestetty peilitapahtuma, kesäkerhoja, lastenleiri, päiväreissu Superparkkiin, luontoliikuntaleiri, Haaparannan reissu ja perjantaikuppiloita. Harrastaminen Suomen mallikerhoja on ollut yhteensä 12.

Seurantatavoite toteutui (kävijämäärä, nuoriso-työttömyys)

Kunnan veto- ja pitovoima

Tavoitteet 2022:

Järjestetään eri väestöryhmille suunnattuja tapahtumia.

Toteutuma 2022:

Vuoden aikana on järjestetty yhteensä 20 eri tapahtumaa ja niissä on ollut noin 2500 käyntikerää.

Talvirieha maaliskuussa 150 kävijää. Kotiseutuviikolla noin 1500 kävijää. Syysriehassa 150 kävijää. Joulukauden avajaisissa 250 kävijää. Elokuvaesityksissä (2kertaa) 250 kävijää. Karaoke-tansseissa (4 kertaa) yhteensä 200 kävijää.

Tavoite toteutui, mutta mittariin esitetään tavoitemäärän asettamista.

Hyvinvoinnin edistämisessä yhteistyöllä on saatu hyviä tuloksia, ja tapahtumiin osallistuminen on ollut aktiivista. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että järjestötyöhön kannustetaan.

Tarkastuslautakunta korostaa kuntayhteistyön ja edunvalvonnan tärkeyttä hyvinvointialueen suuntaan.

Kasvatuspalvelut

Kasvatuspalveluiden toimintakate toteutui talousarvioon nähden 93,3 %. Toimintakate vuoden lopussa oli -5.553.445 euroa. Talousarvio toimintakate alittui 400.924 euroa.

Varhaiskasvatuksen kysyntä on pysynyt korkeana ja kaikki ryhmät ovat olleet täynnä. Kunnan lapsiperhepaketti on toiminut, koska kasvanut varhaiskasvatuksen kysyntä on muodostunut osin kuntaan muuttaneista lapsiperheistä. Lukion markkinointisuunnitelman ansiosta lukion aloittaneiden määrä kääntyi kasvuun. Syyslukukaudella 2022 lukiossa aloitti 27 ensimmäisen vuosikurssin opiskelijaa.

Lisää asukkaita

Tavoitteet 2022:

Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia. Lisää uusia asukkaita kuntaan. Väestön keski-ikä vuonna 2035 on alle 60 vuotta.

Rakennetaan Utajärven brändiä ja markkinointia onnellisen yhteisön ympärille.

Toteuma 2022:

Vuonna 2022 1–6-vuotiaita oli yhteensä 110 henkilöä, kun vuonna 2021 ikäryhmässä oli 108 henkilöä.

Ryhmäkoot ovat toteutuneet tavoitteiden mukaisesti yhtä ryhmää lukuun ottamatta (21 oppilasta). 1–15-vuotiaiden lukumäärä vuonna 2022 oli 391 henkilöä ja 407 hlöä vuonna 2021. Vähennystä 16 hlöä.

Tavoitteet toteutuivat osittain

Kunnan veto- ja pitovoima

Tavoite 2022:

Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista.

Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun.

Toteuma 2022:

Kuntalaiset aktiivisesti mukana kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. Vanhempaintoimikunnat ovat kokoontuneet ja opettajakunnan edustaja on ollut paikalla.

Tavoitteet toteutuivat.

Vaikka oppilasmäärän lasku on tasaantunut, niin tavoitteellista työtä väkiluvun ja väestörakenteen kehittämiseksi tulisi edelleen jatkaa voimakkaasti. Lukion markkinointisuunnitelma on onnistunut ja markkinointityötä on tärkeä jatkaa.

Kuntaan muuttaneiden perheiden myötä päiväkodin käyttökapasiteetti on hyvin käytössä.

Elinympäristöpalvelut

Elinympäristöpalveluiden toimintakate toteutui talousarvioon nähden 99,7 %. Toimintakate vuoden lopussa oli -990.352 euroa. Toimintakate alittui 3.405 eurolla.

Lisää työpaikkoja

Tavoitteet 2022:

Elinkeinorakenteen monipuolistaminen

Toteuma 2022:

VT22 Mustikkakankaan liittymä on valmis. Kaavatiet ja valaistus ovat valmiina. Lämpötien osalta ei lähtenyt rakennushankkeita käyntiin. Liikenneverkkoselvitys laadittu, joka toi paljon uusia reunaehtoja Lämpötien kaavan rakenteeseen. Kaava ei ole valmis.

GRK Biohiililaitoksen investointipäätös ja rakentaminen toteutunut

Tavoitteet toteutuivat osittain. Kaavoituksen osalta tavoitteet eivät toteutuneet.

Lisää asukkaita

Tavoitteet 2022:

Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia Väestön keski-ikä vuonna 2035 on alle 60 vuotta.

Toteuma 2022:

Rokuan alueen kaava ei valmistunut. Useamman asunnon hanke ei toteutunut.

Maankäytön suunnitteluprosesseja kehitetään ja kuvataan. Toimintamalli saatiin käyttöön.

Tavoitteet toteutuivat vain osittain.

Utajärven Unelmakodit konseptin mukaiset rakennussuunnitelmat valmistuivat, mutta hanke ei toteutunut.

Elinympäristöpalvelut on vahvasti tukenut kaavoituksen keinoin paikallisten yritysten elinvoimaisuutta. Kaavasuunnittelun pääpaino on Mustikkakankaan teollisuusalueen asemakaavan päivityksessä sekä laajennuksessa. Asemakaava laajenee noin 80 hehtaaria.

4.2. Kuntakonsernin tavoitteet ja ohjaus

Talousarvion yhteydessä tytäryhtiöille on asetettu tavoitteita, joiden toteutumista esitetään seuraavassa taulukossa.

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide/ mittari</i>	<i>Toteutuminen (Koy:t)</i>	<i>Toteutuminen (Yrityspuisto Oy)</i>
Raportointi kunnanhallitukselle, krt/vuosi	4 krt / vuosi	Toteutui	Toteutui
Säännöllinen ajankohtaiskatsaus merkittävistä muutoksista kunnanhallitukselle, krt/vuosi	2 krt / vuosi	Toteutui	Toteutui
Säännöllinen ajankohtaiskatsaus tarkastuslautakunnalle, krt/vuosi	Väh. 1 krt / vuosi	Toteutui	Toteutui
Sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tarkastelu, krt/vuosi	Tilinpäätöksen yhteydessä	Taloyhtiöiden hallitukset hyväksyivät päivitetty riskien kartoitukset yhtiöiden osalta 16.2.2021	Hallitus hyväksynyt tilinpäätöksen yhteydessä vuonna 2021

Vuoden 2022 aikana tytäryhtiöt ovat esitelleet kunnanhallitukselle toimintaansa ja taloudellista tilannettaan säännöllisesti. Lisäksi tytäryhtiöiden asioita on käsitelty kunnanhallituksessa erillisinä asioita tai osana kunnanjohtajan katsausta.

Kuntakonsernissa ei tilinpäätöksen mukaan ole tapahtunut oleellisia muutoksia vuoden 2022 aikana. Konserniyhteisöille talousarviossa asetetut vuoden 2022 toiminnalliset tavoitteet on koottu seuraaviin taulukoihin.

Kiinteistöosakeyhtiöt

Tavoite	Toimenpide/mittari	Toteuma
Kysyntää vastaavat, toimivat vuokra-asunnot	Korkea käyttöaste ja hyvä asukas-tyytyväisyys	Käyttöasteet hyvällä tasolla Nopea reagointi huoltokirjaan annettuihin vikailmoituksiin. Asiakaspalvelun saavutettavuus hyvällä tasolla.
Vuokra-asuntojen kunnossapitäminen, asukasviihtyvyyden ylläpito ja parantaminen	Asuntojen kosteusmittaus aina muuttojen yhteydessä ja remontointi tarpeen mukaan, resurssien mukaan. Epäkelpoja asuntoja ei vuokrata ennen remonttia. Asukaskokouksia vuosittain, vähintään 1/vuosi	Asuntojen kosteusmittaukset toteutettiin aina muuttojen yhteydessä -remontteja toteutettiin taloudellisten resurssien puitteissa. Asuntoja on remontin tarpeessa. Asukaskokoukset pidetty
Kehittämistoimenpiteet	Salkutuksen päivittäminen Asuntokannan kehittäminen mukaan lukien huonoista kohteista luopuminen hallitusti taloudelliset resurssit huomioiden, osallistuminen asumisen kehittämisen työryhmään	Ojarivin B-talon purkaminen toteutettiin v. 2022 Honkatie D-talon purkaminen kilpailutettiin. Seuraavien kohteiden purkuaikataulua kaavailtu vuodelle 2024 Asumisen työryhmä ei kokoontunut v. 2022

Utajärven Yrityspuisto Oy

Asia	Tavoite	Toteuma
Elinkeinorakenteen monipuolistaminen Yrityksien määrän lisääminen	Edistämme yritystoimintaa luomalla edellytyksiä olemalla luotettava kumppani. Toimimme verkostomaisesti.	Eryteisesti kiertotalous- ja energia-alan yritysten investoinnit ja tulevaisuuden suunnitelmat ovat edenneet hyvin. Mustikkakankaan teollisuusalueella on käynnistynyt uusi saha, tehdas biohiilen valmistukseen ja Suomen suurimman aurinkovoimalan rakentamiseen liittyvät järjestelyt eteni-vät. Markkinointia ja viestintää on kehitetty. Hankeyhteistyö on lisääntynyt sekä kansainvälistynyt. Yhtiön viestintä ja markkinointi on lisääntynyt ja parantunut huomattavasti vuonna 2022 palkatun työntekijän ansiosta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että Yrityspuisto Oy:n ja kunnan välinen yhteistyö on aktiivista ja edunvalvontatyö on onnistunutta. Rokuan alueelle on saatu linja-autojen lisävuoroja. Kunnan alueella investointien määrä on kasvussa, ja yritysten elinvoiman näkymät ovat myönteisiä.

Kunta luopui osuuskuntapohjaisen asumisen kehittämisestä. Vuoka-asuntojen kysyntä on lisääntynyt edelleen. Tarkastuslautakunta näkee positiivisena kunnan linjauksen kunnan oman asuntorakentamisen käynnistämisestä.

5. Henkilöstö

Kunnan henkilöstömäärä vuoden 2022 lopussa oli 170 työntekijää, joista 109 työskenteli vakituudessa työsuhteessa. Henkilöstöstä 92 työskentelee sivistyspalveluissa, 33 hyvinvointi- ja elinympäristöpalveluissa ja 12 henkilöä hallinnossa. Henkilöstömäärässä ei tapahtunut muutoksia edellisvuodesta. Henkilöstön keski-ikä oli 46 vuotta.

Henkilöstökulut olivat 7,48 milj. euroa, missä kasvua 3,3 % edellisvuodesta.

Koulutusajan palkkakustannukset vuodelta 2022 olivat 22.650 euroa (12.834 euroa v. 2021) ilman työnantajan sivukuluja. Koulutuspäiviä kertyi yhteensä 264 päivää ja niihin osallistui 73 henkilöä. Sairauspoissaoloja vuonna 2022 toteutui 3.596 päivää (2 .574 v. 2021), eli 21,15 päivää/työntekijä (15,14 pv/työntekijä v. 2021). Kasvatuspalveluissa sairauspoissaolojen määrä lähes kaksinkertaistui vuodesta 2021. Sairauspoissaolojen laskennallinen (350 euroa/pv) kustannus on 1,26 milj. euroa (0,9 milj. euroa v. 2021).

Vanhuseläkkeelle siirtyi seitsemän henkilöä.

Utajärven kunta oli mukana lin kunnan hallinnoimassa ESR-rahoitteisessa henkilöstön työhyvinvoinnin Vetoa- ja pitoa kuntatyöhön -hankkeessa, joka toteutettiin ajalla 1.6.2020-31.12.2022. Muita toteuttajia olivat Vaalan ja lin kunnat, Pudasjärven kaupunki ja Oulunkaaren kuntayhtymä. Hankkeessa kehitettiin henkilöstölähtöisesti digitaalista työhyvinvointitarjotinta, jolle koottiin ja tuoteistettiin kuntien työntekijöiden ja esimiesten työhyvinvointia ja osaamista edistäviä palveluita. Työhyvinvointitarjottimen käytöstä luovuttiin vuoden 2022 lopussa, sillä ohjelman käyttömäärät olivat vähäiset kustannuksiin nähden. Vuoden aikana hankkeessa toteutettiin työhyvinvointipajoja henkilöstölle. Työpajojen aiheet vaihtelivat liikunnasta kädentaitoihin ja rentoutumiseen.

6. Tarkastuslautakunnan vuoden 2022 havaintojen ja arviointien yhteenveto

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan toimintaa on kehitetty systemaattisesti ja erityisesti energiahankkeisiin on panostettu. Kiertotalouden investointeja on toteutettu Mustikkakankaan teollisuusalueelle. Kunta toimii aktiivisesti useissa verkostoissa.

Lapsiperhepaketin ja laadukkaiden palveluiden myötä päiväkotia on täyttynyt ja kouluun on tullut tasaisesti uusia oppilaita. Lukion oppilasmäärä on kääntynyt kasvuun aktiivisen markkinoinnin myötä. Työllisyystoimet ovat pudottaneet työmarkkinatuen kuntaosuutta ja Utajärven työttömyysprosentti on laskenut 3 %-yksikköä vuodesta 2021.

Tarkastuslautakunta suosittaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen päivittämistä muuttuneen toimintaympäristön vuoksi. Riskiarviointi tehdään vuosittain tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä.

Tarkastuslautakunta korostaa, että haasteena ovat alhainen syntyvyys sekä väestörakenne. Ikäihmisten osuus väestöstä on korkea, kun yli 64-vuotiaita on yli kolmannes kuntalaisista. Nykyisen väestöennusteen mukaan Utajärven väestö vähenee noin 50 henkilöä/vuosi ja näin ollen on tärkeä toteuttaa valtuuston vahvistaman strategian toimenpiteitä.

Tytäryhtiöille asetetut tavoitteet toteutuivat. Tarkastuslautakunta toteaa, että konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti ja raportointi on ollut kattavaa. Konserniohje on vuodelta 2017 ja hyvä hallinto- ja johtamistapa tytäryhtiöissä-suositus on vuodelta 2014, joka suositetaan päivitettäväksi.

Tarkastuslautakunta kiittää viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä hyvästä yhteistyöstä ja toivottaa menestyksellistä tulevaisuutta seuraavalle tilikaudelle.

Utajärvellä 12. toukokuuta 2023

Utajärven tarkastuslautakunta

Jaakko Rikkola
puheenjohtaja

Sinikka Hämälä
jäsen

Eero Väisänen
jäsen

Maija Koistinen
jäsen

Vahvistus

Tapahtuma 09222115557495177575

Dokumentti

Arviointikertomus 2022

Päädokumentti

19 sivua

Aloitettu henkilön Eeva-Kaisa Karhu (EK) toimesta kello
2023-06-20 13:59:15 CEST (+0200)

Viimeistelty kello 2023-06-21 13:42:35 CEST (+0200)

Aloitteen tekijä

Eeva-Kaisa Karhu (EK)

Utajärven kunta

Yrityksen rek. nro. 0190224-1

eeva-kaisa.karhu@utajarvi.fi

+358406102612

Allekirjoittavat osapuolet

Jaakko Rikkola (JR)

Utajärven kunta, luottamushenkilö

jaakko.rikkola@utajarvi.fi

+358407469838

Jaakko Rikkola

Suomalaisen FTN:n palauttama nimi oli "JAAKKO TAPIO
RIKKOLA"

Allekirjoitettu 2023-06-20 16:05:07 CEST (+0200)

Sinikka Hämälä (SH)

Utajärven kunta, luottamushenkilö

sinikka.hamala@utajarvi.fi

+358407224391

Sinikka Hämälä

Suomalaisen FTN:n palauttama nimi oli "SINIKA SIRPA
ANNIKKI HÄMÄLÄ"

Allekirjoitettu 2023-06-21 13:42:35 CEST (+0200)

Eero Väisänen (EV)

Utajärven kunta, luottamushenkilö

eero.vaisanen@utajarvi.fi

+358400682676

Eero Väisänen

Suomalaisen FTN:n palauttama nimi oli "EERO ARMO
AUKUSTI VÄISÄNEN"

Allekirjoitettu 2023-06-20 16:10:42 CEST (+0200)

Maija Koistinen (MK)

Utajärven kunta, luottamushenkilö

maija.koistinen@utajarvi.fi

+358409607565

Maija Koistinen

Suomalaisen FTN:n palauttama nimi oli "MAIJA
ORVOKKI KOISTINEN"

Allekirjoitettu 2023-06-20 16:38:07 CEST (+0200)

Vahvistus

Tapahtuma 09222115557495177575

Scrive on tehnyt tämän vahvistuksen. Kursivoidut tiedot on turvallisesti vahvistettu Scriven toimesta. Jos haluat saada lisätietoja tästä dokumentista, tutustu piilotettuihin liitteisiin. Käytä tähän tarkoitukseen PDF-lukijaa, joka voi näyttää piilotetut liitteet, esim. Adobe Readeria. Ole hyvä ja ota huomioon, että jos dokumentti on tulostettu, tällaisen tulostetun kopion alkuperää ei voida vahvistaa ja tällaisesta kopiosta puuttuu lisäksi kaikkien piilotettujen liitteiden tarjoama sisältö. Digitaalinen allekirjoitus takaa sen, että dokumentti voidaan todistaa aidoksi matemaattisesti ja ilman Scrive-palvelua. Scrive tarjoaa myös mahdollisuuden dokumentin alkuperän automaattiseen vahvistamiseen: <https://scrive.com/verify>

